

व्याः भूलोकात् वापि च महो महतः उरोर्विस्तीर्णादन्तरिक्षलोकाद्वा समानीतेन वसुना द्रव्येण उभा हि हस्ता उभावपि स्वकीयौ हस्तौ पृणस्व पूरयस्व । ततो धनपूर्णादक्षिणादुत सव्यादामादस्तात् आ प्रयह बद्धकृत् आवृत्य (25.) प्रकृष्टं मणिमुक्तादिधनमस्मभ्यं देहि ॥ ॥ विष्णावे त्वेत्ययं मन्त्रः पूर्ववत् ॥ ११ ॥

प्र तद्विष्णुं स्तवते वीर्येण मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः ।

यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा ॥ २० ॥

का° [ट. ४. १३.] प्र तद्विष्णुरिति वाचयति मध्यमं हृदिरालम्ब्येति ॥ तत् स प्रसिद्धो विष्णुः वीर्येणासाधारणवीर्यकर्मणा प्रस्तवते प्रस्तूयते सर्वैरिति शेषः । तदिति लिङ्गव्यत्ययः । प्रस्तवते इत्यत्र व्यत्ययेन षकः स्थाने शप्प्रत्ययः ॥ किम्भूतो विष्णुः । मृगं श्रुद्धौ मार्ष्टि शोधयतीति मृगः ॥ नोऽनर्थकः पादपूरणः ॥ भीमः विभेत्यस्मादसौ भीमः । भीमादयोऽपादानऽइति [पा° ३. ४. ७४.] मप्रत्ययः ॥ कुचरः कौ पृथिव्यां मत्स्यादिद्विपेण चरतीति ॥ गिरिष्ठाः गिरि वेदवाण्यां गिरौ देहे वान्तर्गमिद्विपेण तिष्ठतीति गिरिष्ठाः ॥ अथवा न इवार्थः । गिरिष्ठाः पर्वतस्थितः कुचरः कुत्सितचारी प्राणिबधजीवनो भीमः भयं करो मृगो न सिंह-इव स यथा वीर्येण स्तूयते तद्वत् ॥ स को विष्णुरित्याह । यस्य विष्णोरुरुषु प्रभूतेषु त्रिषु विक्रमणेषु पादप्रक्षेपणस्थानेषु लोकेषु विश्वा विश्वानि सर्वाणि भुवनानि भूतजातानि अधिक्षियन्ति अधिनिवसन्ति । स स्तूयतऽइत्यर्थः ॥ २० ॥

a. विष्णो रराटमसि । b. विष्णोः श्रुद्धे स्थः । c. विष्णोः स्यूरसि ।

d. विष्णोर्ध्रुवोऽसि । e. विष्णावमसि विष्णावे वा ॥ २१ ॥

का° [ट. ४. १५.] विष्णो रराटमिति रराट्यमिति । वाचयतीत्यनुवर्तते ॥ हृविर्धानाख्ये द्वे शकटे दक्षिणोत्तरभागयोः स्थापयित्वा तदावरकत्वेन परितो हृविर्धानाख्यं मण्डपं कुर्यात् स च मण्डपो विष्णुदेवताकत्वाद्विष्णुरित्युपचर्यते । विष्णोश्च मूर्तिधरस्य सर्वावयवसद्वावाहललाटाख्योऽवयवोऽस्ति । तद्वद्विर्धानमण्डपस्यापि पूर्वद्वारवर्तिस्तम्भयोर्मध्ये काचिदर्भमाला ग्रथ्यते । तां मालां तदन्धनाधारतिर्यग्वंशं वा संबोध्य पुरुषललाटत्वेनोपचर्यते । हे दर्भमयमालाधार वंश त्वं